د پوهنې وزارت

د تعليمي نصاب، د ښوونکو د روزنې
او د ساينس د مرکز معينيت
د تعليمي نصاب د پراختيا او درسي
کتابونو د تاليف لوی رياست

د رسامۍ هنر

څلورم ټولګی

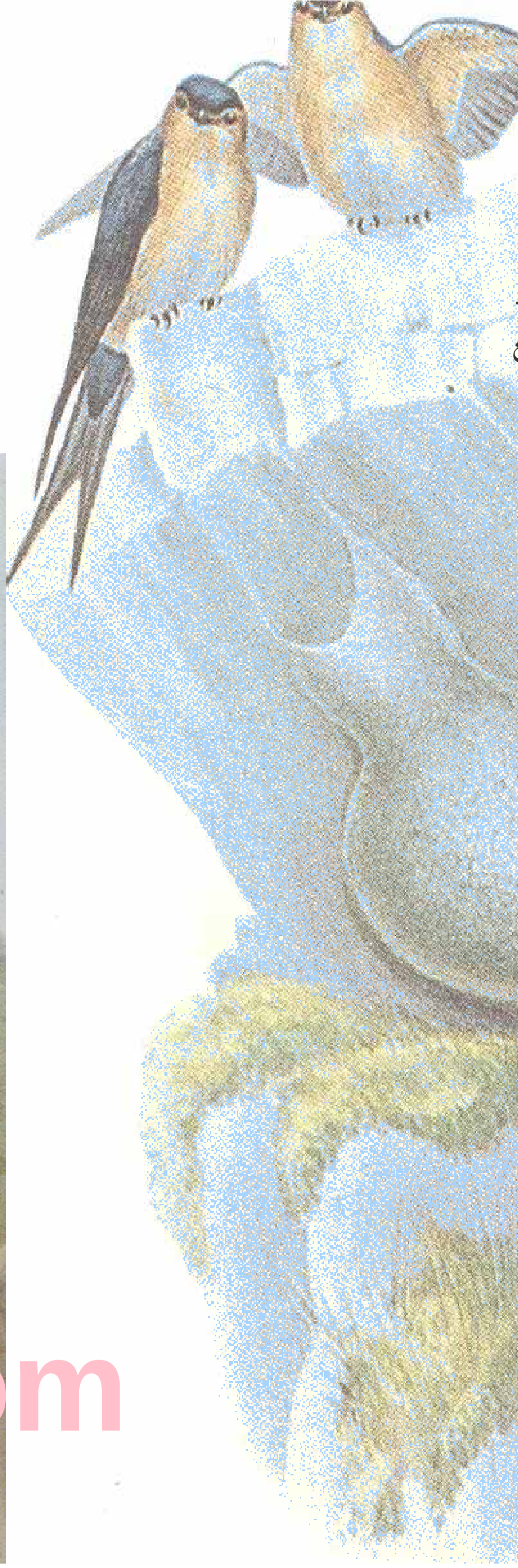

د چاپ کال: ۱۳۹۰ هـ . ش.

Ketabton.com

د پوهنې وزارت
د تعلیمي نصاب، د ښوونکو د روزنې
او د ساینس د مرکز معینیت
د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي
کتابونو د تالیف لوی ریاست

د رسامۍ هنر

څلورم ټولګی

د چاپ کال : ۱۳۹۰ هـ . ش.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب د تالیف، څېړنې او تدقیق کمېټې

لیکوالان:

۱. محمد ظاهر طاهري د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دیپارتمنت آمر.
۲. سید انور مېچنخېل د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دیپارتمنت علمي غړی.
۳.

تایید او مطالعه:

ملي شورا:

د ولسي او مشرانو جرګو د دیني چارو، پوهنې او لوړو زده کړو د کمیسیونونو غړي.

د علومو اکاډمي:

سرڅېړونکی عبدلواجد واجد د علومو اکاډمی د ژبو او ادبیاتو د مرکز رئیس.

د څېړنې او تدقیق کمېټې:

د کابل پوهنتون:

پوهندوی محمد رفیق رفیق د کابل پوهنتون د ژبو او ادبیاتو د پښتو څانګې استاد.

د پوهنې وزارت:

۱. سعدالدین شپون د پوهنې وزارت مشاور.
۲. نفیسه پوپلزۍ د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دیپارتمنت علمي غړې.
۳. محمد غالب الله یار د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دیپارتمنت علمي غړی.
۴. **ادیټور:** د سر مؤلف مرستیال سید محمود کارګر د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د پښتو د دیپارتمنت علمي غړی.
۵. محمد شفیق برنا یار د هنرونو د مسلکي لیسې ښوونکی.
۶. بلقیس احمدي د هنرونو د مسلکي لیسې ښوونکې.

د محتویاتو، سیاسي، فرهنګي او دیني برخو د څېړنې او کره کتنې کمېټې:

- ډاکټر عطاء الله واحدیار د پوهنې وزارت ستر سلاکار او د نشراتو رئیس.
- دوکتور محمد یوسف نیازي د پوهنې وزارت سلاکار .
- دمؤلف مرستیال محمد سهراب دایدار.

د څېړنې او تدقیق د څارنې کمېټه:

- دکتور اسدالله محقق د تعلیمي نصاب د پراختیا، د ښوونکو د روزنې او د ساینس مرکز معین
- دکتور شېر علي ظریفي د تعلیمي نصاب د پراختیا د پروژې مسؤول
- د سرمؤلف مرستیال عبدالظاهر ګلستاني د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف لوی رئیس

کمپوز او ډیزاین: میر محمد سهیل انصاري، حمید الله غفاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

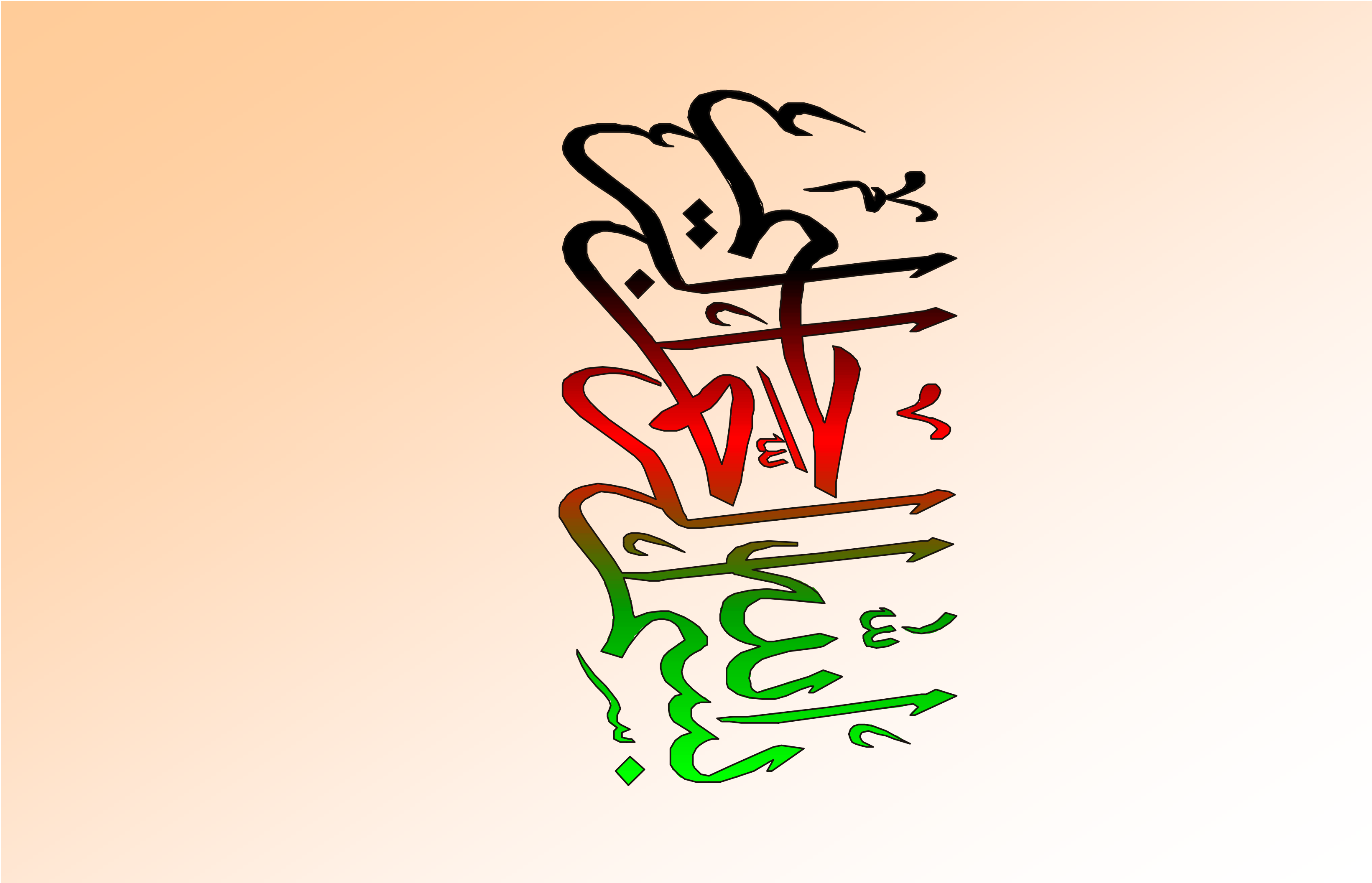

ملي سرود

دا وطن افغانستان دی — دا عزت د هر افغان دی
کور د سولې کور د تورې — هر بچی یې قهرمان دی
دا وطن د ټولو کور دی — د بلوڅو د ازبکو
د پښتون او هزاره وو — د ترکمنو د تاجکو
ورسره عرب، ګوجر دي — پامیریان، نورستانیان
براهوي دي، قزلباش دي — هم ایماق، هم پشه یان
دا هیواد به تل ځلیږي — لکه لمر پر شنه آسمان
په سینه کې د آسیا به — لکه زړه وي جاویدان
نوم د حق مو دی رهبر — وایو الله اکبر وایو الله اکبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

د پوهنې د وزير پيغام

ګرانو ښوونکو او زده کوونکو،

ښوونه او روزنه د هر هېواد د پراختيا او پرمختګ بنسټ جوړوي. تعليمي نصاب د ښوونې او روزنې مهم توکی دی چې د علمي پرمختګ او ټولنې د اړتياوو له مخې رامنځته کيږي. څرګنده ده چې علمي پرمختګ او ټولنيزې اړتياوې تل د بدلون په حال کې وي. له دې امله لازمه ده چې تعليمي نصاب هم علمي او رغنده انکشاف ومومي. البته نه ښايي چې تعليمي نصاب د سياسي بدلونونو او د اشخاصو د نظريو او هيلو تابع شي.

دا کتاب چې نن ستاسو په لاس کې دی، پر همدې ارزښتونو چمتو او ترتيب شوی دی. علمي ګټورې موضوعګانې پکې زياتې شوې دي. د زده کړې په بهير کې د زده کوونکو فعال ساتل د تدريسي پلان برخه ګرځيدلې ده.

هيله من يم دا کتاب له لارښوونو او تعليمي پلان سره سم د فعالې زده کړې د ميتودونو د کارولو له لارې تدريس شي او د زده‌کوونکو ميندې او پلرونه هم د خپلو لوڼو او زامنو په باکيفيته ښوونه او روزنه کې پرله پسې ګډه مرسته وکړي چې د پوهنې د نظام هيلې ترسره شي او زده‌کوونکو او هېواد ته ښې برياوې ور په برخه کړي.

زه پر دې ټکي پوره باور لرم چې زموږ ګران استادان او ښوونکي د تعليمي نصاب په رغنده پلي کولو کې ستره دنده او دروند مسؤوليت لري.

د پوهنې وزارت تل زيار کاږي چې د پوهنې تعليمي نصاب د اسلام د سپېڅلي دين له بنسټونو، د وطن دوستی د پاک حس په ساتلو او علمي معيارونو سره سم د ټولنې د څرګندو اړتياوو له مخې پراختيا ومومي.

په دې ډګر کې د هېواد له ټولو علمي شخصيتونو، د ښوونې او روزنې له پوهانو او د زده‌کوونکو له ميندو او پلرونو څخه هيله لرم چې د خپلو نظريو او رغنده وړانديزونو له لارې زموږ له مؤلفانو سره د درسي کتابونو په لا ښه تاليف کې مرسته وکړي.

له ټولو هغو پوهانو څخه چې ددې کتاب په چمتو کولو او ترتيب کې يې مرسته کړې، له ملي او نړيوالو درنو موسسو، او نورو ملګرو هېوادونو څخه چې د نوي تعليمي نصاب په چمتو کولو او تدوين او د درسي کتابونو په چاپ او وېش کې يې مرسته کړې ده، مننه او درناوی کوم.

ومن الله التوفيق

فاروق وردګ

د افغانستان د اسلامي جمهوريت د پوهنې وزير

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

شمیر	مخ
۱- لومړی لوست:........	۱-۲
۲- دوهم لوست:........	۳-۴
۳- دریم لوست:........	۵-٦
۴- څلورم لوست:........	۷-۸
۵- پنځم لوست:........	۹-۱۰
٦- شپږم لوست:........	۱۱-۱۲
۷- اووم لوست:........	۱۳-۱۴
۸- اتم لوست:........	۱۵-۱٦
۹- نهم لوست:........	۱۷-۱۸
۱۰- لسم لوست:........	۱۹-۲۰
۱۱- یوولسم لوست:........	۲۱-۲۲
۱۲- دوولسم لوست:........	۲۳-۲۴
۱۳- دیارلسم لوست:........	۲۵-۲٦
۱۴- څوارلسم لوست:........	۲۷-۲۸
۱۵- پنځلسم لوست:........	۲۹-۳۰
۱٦- شپاړسم لوست:........	۳۱-۳۲
۱۷- اوو لسم لوست:........	۳۳-۳۴

۱۸− اتلسم لوست: ۳۵−۳۶
۱۹− نولسم لوست: ۳۷−۳۸
۲۰− شلم لوست: ۳۹−۴۰
۲۱− یو ویشتم لوست: ۴۱−۴۲
۲۲− دوه ویشتم لوست: ۴۳−۴۴
۲۳− درویشتم لوست: ۴۵−۴۶
۲۴− څلېرویشتم لوست: ۴۷−۴۸
۲۵− پنځه ویشتم لوست: ۴۹−۵۰
۲۶− شپږ ویشتم لوست: ۵۱−۵۲
۲۷− اوه ویشتم لوست: ۵۳−۵۴
۲۸− اته ویشتم لوست: ۵۵−۵۶
۲۹− نه ویشتم لوست: ۵۷
۳۰− دېرشم لوست: ۵۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی لوست

خربوزه

موخه: دپنسل په واسطه دخربوزې دباندنیو کرښو له انځور ولو او هغې ته له پر داز ورکولو سره دزده کوونکو اشنا کېدل.

پوښتنې:

- خربوزې کوم رنګونه لري؟
- دکال په کوم فصل کې خربوزې پیدا کېږي؟

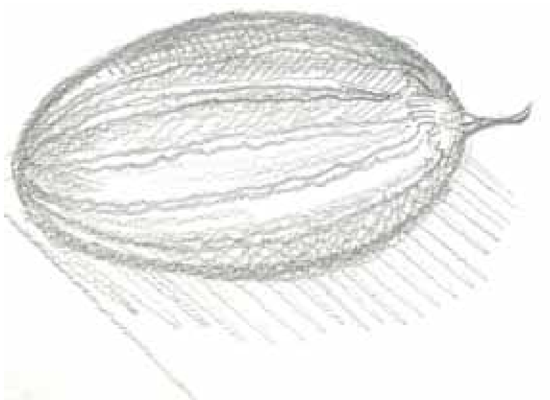

ګران ښوونکی دې:
دیوه هندسي چوکاټ په دننه کې د خربوزې دانځورولو په اړه زده کوونکو ته معلومات ورکړي او له هندسي وسایلو نه په ګټه اخیستنه دې د ټولګي په توره دړه دخر بوزې شکل انځوراو سکیچ کړي. زده کوونکي دې دهغه په رسمولو وګماري.

فعالیتونه:
زده کوونکي دې لومړی په محوري خطونو دخربوزې شکل اندازه کړي، وروسته دې دهغې باندیني خطونه انځور او پرداز ورکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

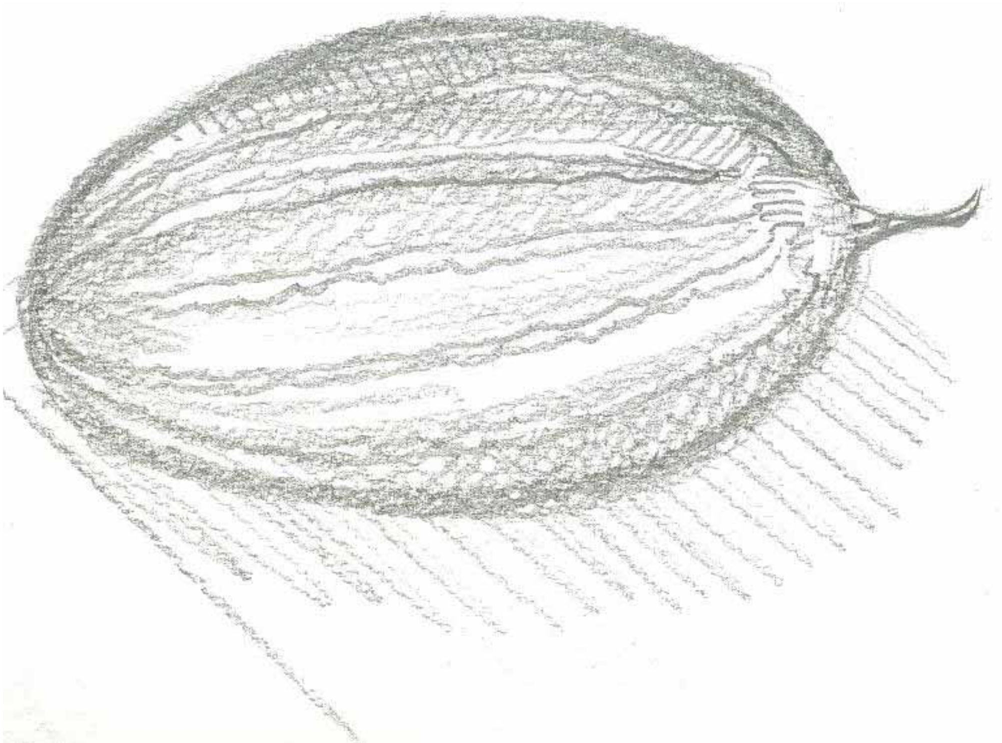

ارزونه:

- د پورتني شکل سمه ليدنه.
- د باندنيو خطونو سم درک.

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې نيمه شوې خربوزه له خپل فکرځخه انځور کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

دویم لوست

خربوزه

موخه: د خربوزې له انځور ولو او رنګه کولو سره د زده کوونکو اشناکول.

پوښتنې:

- د خربوزې دجوړښت او رنګ په اړه څه ویلی شئ؟
- له کومو ولایتونو څخه خربوزې کابل ته راوړل کیږي؟

ګران ښوونکی دې:

د خربوزې د جوړښت او رنګونو په اړه زده کوونکو ته معلومات ورکړي. دانځور ولو او د رنګه کولو په وخت کې دې ورته مسلکي لارښوونه وکړي.

فعالیتونه:

زده کوونکي دې پورتنی شکل انځور او دښوونکي په لارښونه رنګه کړي.

ارزونه:

- په رنگونو پوهیدنه او په مناسبو ځایونو کې ورڅخه ګټه اخیستنه.
- د کاغذ تناسب په پام کې نیول شوی دی.

کورنۍ دنده: یوه خربوزه انځور او رنګه کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریم لوست

د فیل ککری

موخه: د فیل دککری د باندنیو خطونو له انځور ولو سره د زده کوونکو اشنا کول.

پوښتنې:

- په انځورولو کې دفیل ککرۍ ښه موډل دی، که وي ولې؟
- دپیل د غټوالی او زور په هکله څه ویلی شئ؟

ښاغلی ښوونکی دې:

دهنري فورم په نظر کې نیولو سره د پیل ککرۍ د ټولګي په توره دړه سکیچ کړي او بیادې زده کوونکي په ډلو وویشي. هره ډله دې د تورې دړې او د کتاب انځور په پام کې ونیسي. کار دې پیل کړي. دهرې ډلې په کار باندې دې وغړیږې چې د دوی د تشویق سبب شي.

فعالیت:

د زده کوونکو هره ډله دې د فیل د ککرۍ په اړه فکر وکړي او بیا دې د تورې دړې او دکتاب د انځورونو نه په کته اخیستنه دفیل ککرۍ سکیچ کړي او وروسته دې هره ډله خپل کار نوروته ور وښیي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

ارزونه:

- دفیل دککرۍ باندني خطونه سم کارول شوي دي؟
- دهنری اثر پاکوالی او نظافت په پام کې نیول شوی دی؟

کورنۍ دنده: له کورنیو حیواناتو څخه یو انځور کړئ!

څلورم لوست

د فیل ککری

موخه: د فیل دککری د باندنیو کرښو له انځورولو اورنګه کولو سره د زده کوونکو اشنا کول.

پوښتنې:

- فیلان په کومو ځایونو کې ژوند کوي؟
- زموږ په ګران هیواد کې پیلان شته؟

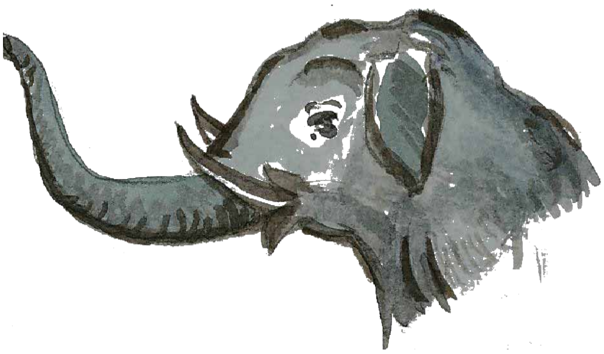

ګران ښوونکی دې:

دسوالونو سم ځوابونه زده کوونکو ته وواییاو دانځور ولو په لارو چارو دې یې وپوهوي. دانځورولو او د رنګه کولو په وخت کې دې له دوی سره لازمه مرسته وکړي !

فعالیت:

دکتاب شکل ته په ځیر وګورئ او په سکیچ کولو یې پیل وکړئ او د ښوونکي په مرسته یې د رنګه کولو هڅه وکړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

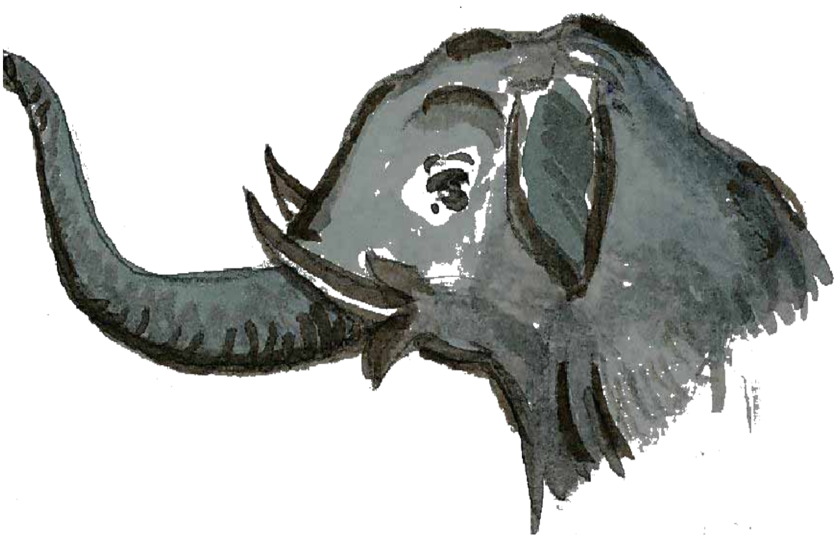

ارزونه:

- له رنگه کولو سره مینه
- دسوالو سم ځوابونه

کورنۍ دنده: یو فیل انځور او رنګه کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځم لوست

توربانجن

موخه: دتوربانجن له سکیچ او پرداز ورکولو سره دزده کوونکو اشنا کیدل.

پوښتنې:

- تور بانجن ونه لري که بوټی؟
- دتوربانجن پوټکی او خواړه کوم رنګونه لري؟

ښاغلی ښوونکی دې:

زده کوونکي په ډلو وویشي او هره ډله دې په چوکاټ کې دننه په سکیچ او رنګه کولو وغړیږي. خپل کارونه دې نور و ډلوته وښیي. دوی ته دې سپارښتنه وکړي چې له رنګونو څخه په خپلو ځایونو کې کار واخلي.

فعالیت:

زده کوونکي دې په خپل مینځ کې سره وغږیږي او بیا دې شکل انځور کړي. وروسته دې هره ډله خپل انځورونه نورو ډلو ته ښکاره کړي چې ددوی د هڅونې او تشویق سبب وګرځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ارزونه:

- دچاپیریال له ساده موادو څخه کار اخیستلی شي؟
- په کار کې نوبنت شتون درلود؟

کورنۍ دنده: د پورته شکل په شان څو واره تمرین وکړئ!

شپږم لوست

لاسي کار

موخه: د توربانجڼ دلاسي کار سره دزده کوونکو اشنا کول.

پوښتنې:

- له کومو شیانو څخه توربانجڼ په لاسونو جوړ ولی شئ؟
- په کومو رنګونو تور بانجڼ رنګیږي؟

ګران ښوونکی دې:

دلاسي کار (ټکنالوژی) په هکله زده کوونکو ته معلومات ورکړي او هم دې دجوړولو په وخت کې له دوی سره مرسته وکړي. زده کوونکو ته دې لارښوونه وکړي چې د کاغذ او داسې نورو څخه د پورتني لاسي کار په جوړولو کې استفاده وکړي. د سیمه ییزو توکو لکه ختې، کاغذ، اومقوا څخه دې استفاده وکړي.

فعالیتونه:

زده کوونکي دې له ختې او یا کاغذ څخه توربانجڼ جوړ او هغه دې رنګه کړي او دښوونکي د لارښوونو څخه دې ګټه واخلي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

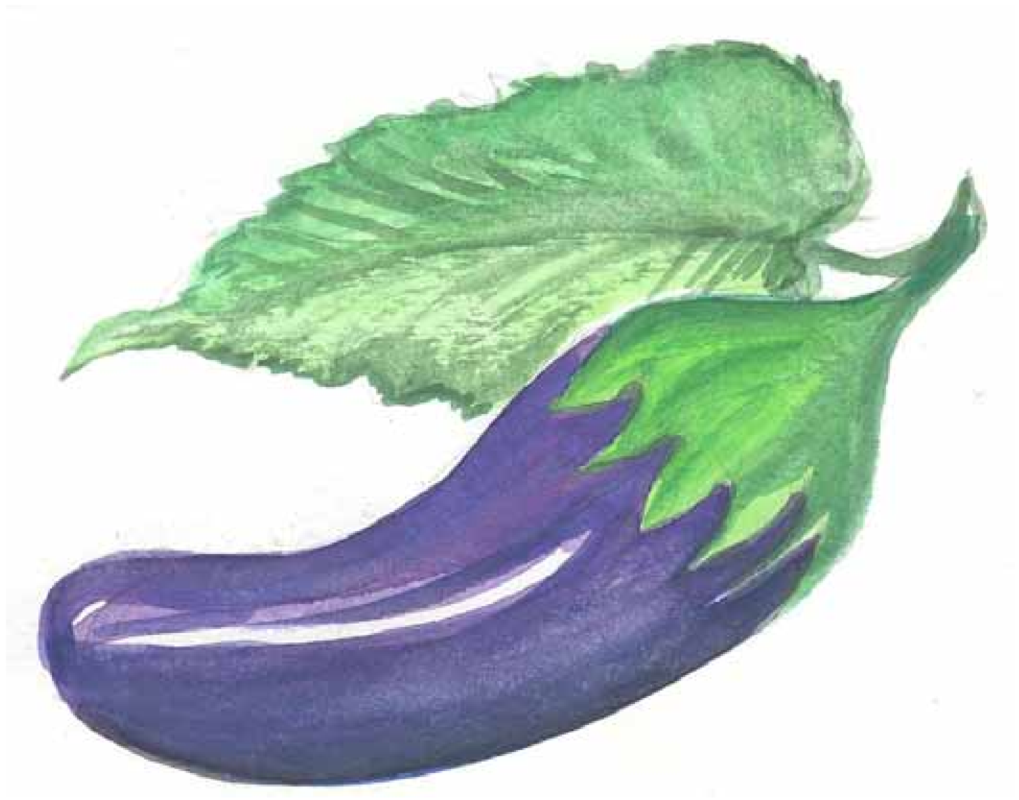

ارزونه:

- د لاسي کار په جوړولو کې نوښتگري (ابتکار).
- د چاپیریال له موادو څخه سمه گټه اخیستنه.

کورنۍ دنده: د خپلې خوښې یوه سبزي له موادو څخه په لاس جوړه کړئ!

اووم لوست

منه او پاڼه

موخه: دمڼې او دهغې دپاڼې له انځورولو سره دزده کوونکو آشنا کول.

پوښتنې:

- منه دڅه شي نه لاس ته راځي؟
- دمڼې خوړل څه ګټه لري؟

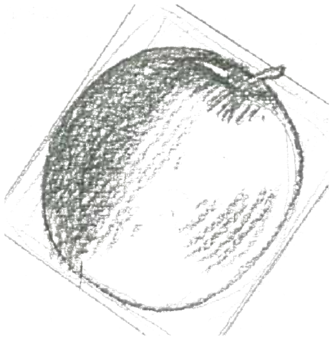

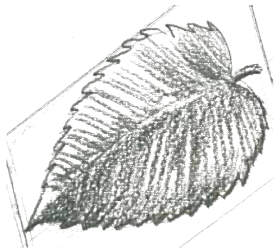

ښاغلی ښوونکی:

منه دکتاب له مخې دټولګي په توره دړه دهغې له اساساتوسره انځور کړئ او دسکیچ، سیوري او روښنايي په هکله يې دوی ته معلومات ورکړئ او دلاندې فعالیت په سرته رسولو کې دوی ته لارښوونه وکړئ!

فعالیت:

دمڼې دانځورولو په وخت کې دټولګي دتورې درې انځورته په ځير وګورئ او دکتاب اوتورې دړې نه په ګټې اخیستنه کار پیل کړئ! د تکمیل نه وروسته هغې ته پرداز ورکړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

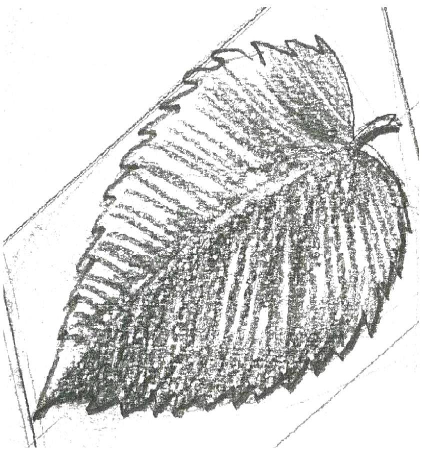

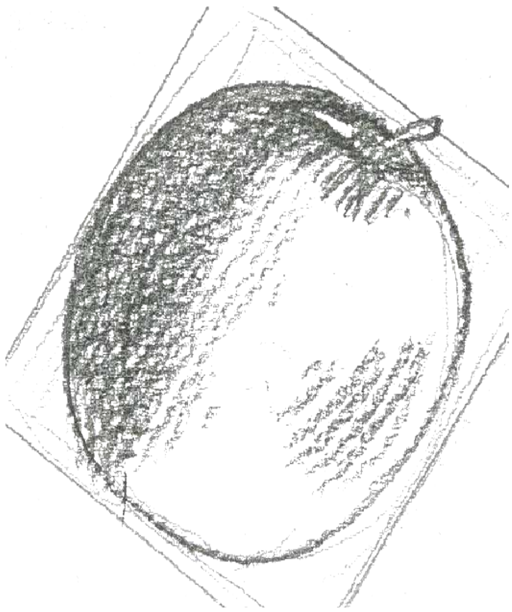

ارزونه:

- د چوکاټ په دننه کې دخطونو د سکیچ په پام کې نیول.
- په پورتني شکل کې دسیوري اوروښنایي او پرداز ښودل.

کورنۍ دنده: پورتنی شکل یو وار بیا تمرین کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتم لوست

ونه او پاڼه

موخه: دونې او دهغې دپاڼې له انځورولو سره د زده کوونکو بلدیدل.

پوښتنې:

- دمنې ونه د کال په کوم فصل کې ، پاڼې اوګلان کوي؟
- د هیواد په کومو سیمو کې منې ښه او په زړه پورې وده کوي؟

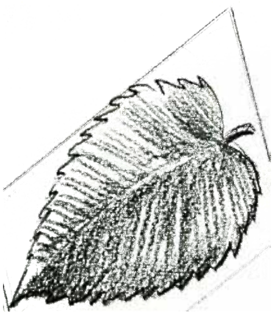

ښاغلی ښوونکی:

زده کوونکي دې په ډلو وویشل شي. دونې او دهغې دپاڼې، سکیچ او باندني خطونو په هکله دې خبرې وکړي اوپه انځورو لودې لګیا شي د انځورولو وروسته دهرې ډلې رسمونه د میز په سر یا په دیوال وځړوئ چې دوې دخپلو انځورونو ننداره وکړي. دا کار ددوی دهڅونې او تشویق سبب ګرځي.

فعالیتونه:

هره ډله دې له مشورې وروسته په انځورولو پیل وکړي. لومړی دې انځور په تت (خفیف) ډول انځور کړي او بیا دې په ډیر زغم هغې ته دسیوري او روښنایی په انځورولو لګیا شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

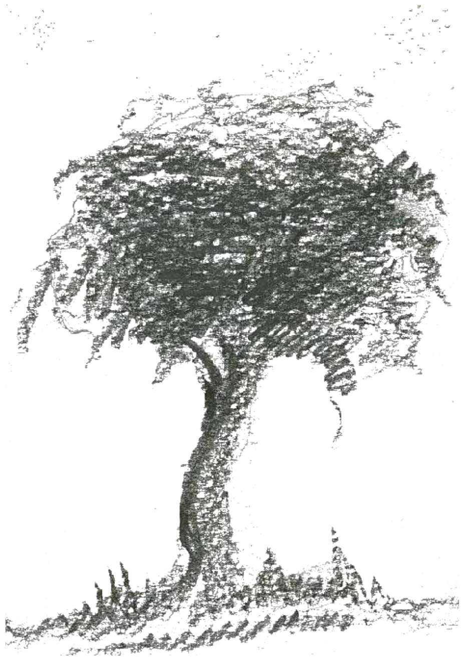

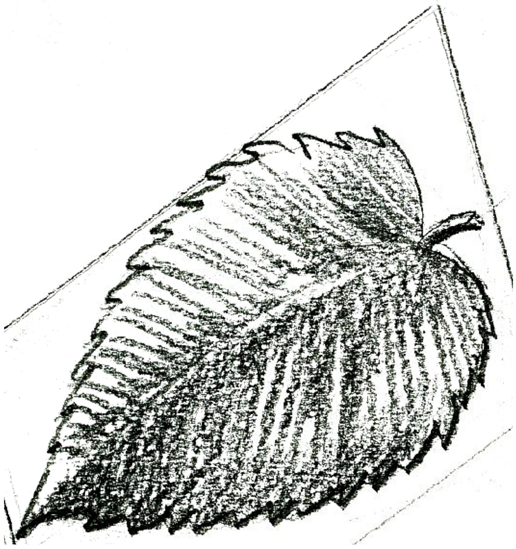

ارزونه:

- د زده کونکو نوښتگر حس.
- له تتو او روښانه خطونو څخه گټه اخیستنه.

کورنۍ دنده: د منې ونه او د هغې پاڼه تمرین کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

نهم لوست

ونه او مڼه

موخه: د مڼې د رنګه کولو او دهغې د ونې له انځور ولو سره د زده کوونکو اشنا کیدل.

پوښتنې:

- دمڼې او د هغې د پاڼو رنګونه څه توپیر لري؟
- په مڼه او ونه کې یې کوم رنګونه ترسترګو کیږي؟

ګرانو ښوونکو!

مڼه او دهغې ونه په زده کوونکو انځور کړئ او درنګه کولو په وخت کې له دوی سره لازمه مرسته وکړئ انځورو نه یې په ټولګي کې دزده کوونکو دننداري لپاره وځړوئ! کارونه یې وارزوئ او درنګه کولو په وخت کې ورته لازمه لار ښوونه وکړئ!

فعالیتونه:

زده کوونکي دې دکتاب رسم ته په ځیر سره وګوري او هغه دې په تتو (خفیفو) خطونو سکیچ کړي. بیا دې په رنګه کولو لاس پورې کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ارزونه:

- د انځورنظافت او پاکوالی په پام کې نیول.
- د پورتني شکل په شان رنګ شوي دي؟

کورنۍ دنده: رنګونه تمرین کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

لسم لوست

رومي بانجان

موخه: د رومي بانجان د باندنيو خطونو دانځور ولو، چوکاټ بندی او رنګه کولو سره د زده کوونکو اشنا کول.

پوښتنې:

- د رنګولو په وخت کې څه احساس درته پيدا کېږي؟
- د رومي بانجان خوړل څه ګټه لري؟

ښاغلوښوونکو!

زده کوونکي وپوهوئ چې درنګه کولو په وخت کې له پوره زغم څخه کار واخلي او خپل رسمونه په ډېر غور سره انځور او رنګه کړي. که چيرې په يوه درسي ساعت کې يې رسمونه بشپړ نه شول، کولای شي چې هغه په کورکې دکورنۍ دندې په وخت کې بشپړ کړي. زده کوونکو ته درنګونو د کارولو لارې چارې ورزده کړئ او درنګونو په خپل ځای کارونه دوی ته وښياست.

فعاليتونه:

زده کونکي دې رومي بانجان په غور او دقت سره سکيچ کړي او مناسب رنګونه دې په خپلو ځايونو کې وکاروي. که چيرې دزده کوونکو انځورونه بشپړ نه شول هغه دې په کور کې رنګ کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

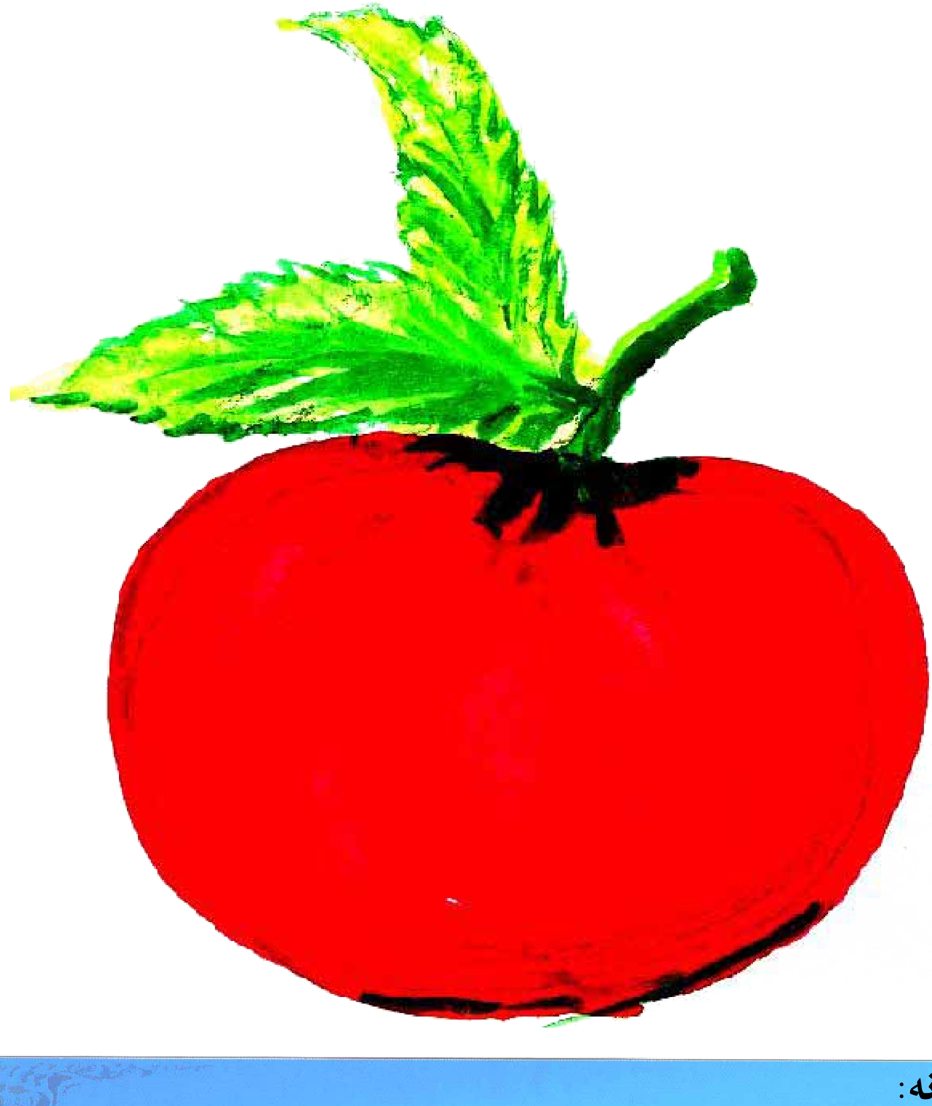

ارزونه:

- د کاغذ تناسب په پام کې نیول شوی دی؟
- رنګونه په مناسبو ځایونو کې کار ول شوي دي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوولسم لوست

د الوتونکي ککرۍ

موخه: د الوتونکو له انځورولو او پرداز وركولو سره بلدېدل.

پوښتنې:

- لاندې انځور په کومو رنګونو رنګوئ؟
- الوتونکې چيرې اوسيږي؟

ګران ښوونکی دې:

زده کوونکي په ډلو وويشي او هره ډله دې د الوتونکو په هکله فکر وکړي. وروسته دې پورتنی انځور وکاږي. دهرې ډلې کار دې نورو ډلو ته ور وښيي چې ددوی استعدادونه را وپاريږي.

فعاليتونه:

د زده کوونکو هره ډله دې له پورتنيو شکلونو څخه يو پخپله خوښه انځور کړي او بيا دې د پرداز په واسطه سيوری اوروښنايي پکې وښيي او نورو ډلو ته دې ښکاره کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

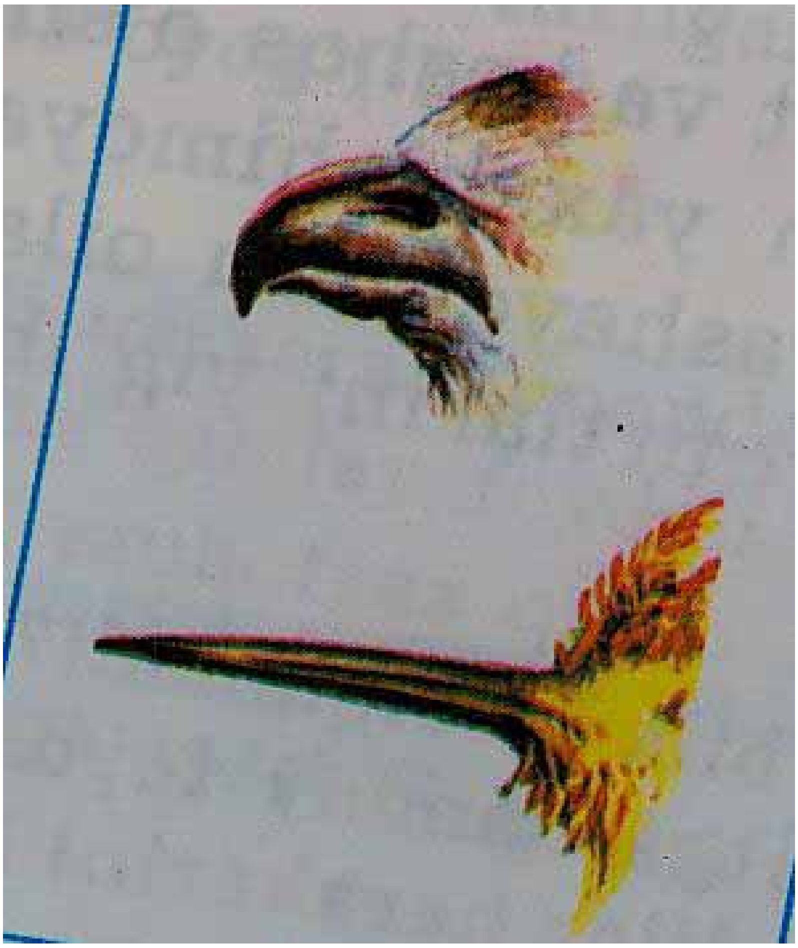

ارزونه:

- په شکل کې د پرداز په مرسته سیورى او روښنايي په پام کې نیول شوي دي؟

کورنۍ دنده: د یوه الوتونکي ککره انځور کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دولسم لوست

الوتونکی

موخه: د سکیچ کولو او دپردازونو په مرسته د سیوري او روښنايي له انځور ولو سره د زده کوونکو اشناکول.

پوښتنې:

- کورني او دشتي الوتونکي څه توپير سره لري؟
- هغه الوتونکي چې زموږ په هیواد کې پیدا کیږي نومونه يې واخلئ؟

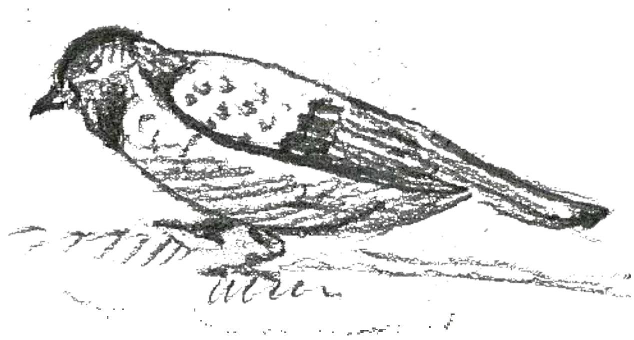

ښاغلی ښوونکی دې:

دپوښتنو سم ځوابونه زده کوونکو ته ووايي.

دوی ته دې سپارښتنه وکړي چې دسکيچ کولو،پرداز، ښکلا، سيورې اوروښنايي د انځور ولو سمې لارې چارې زده کړي او دوی د بېلو بېلو برخو د اندازه کولو سره اشنا کړي.

فعالیتونه:

زده کوونکي دې د تناسب اړخونه په پام کې ونيسي او دښوونکي په لارښوونه دې د پورتني شکل په انځورولو او پرداز ورکولو پیل وکړي.

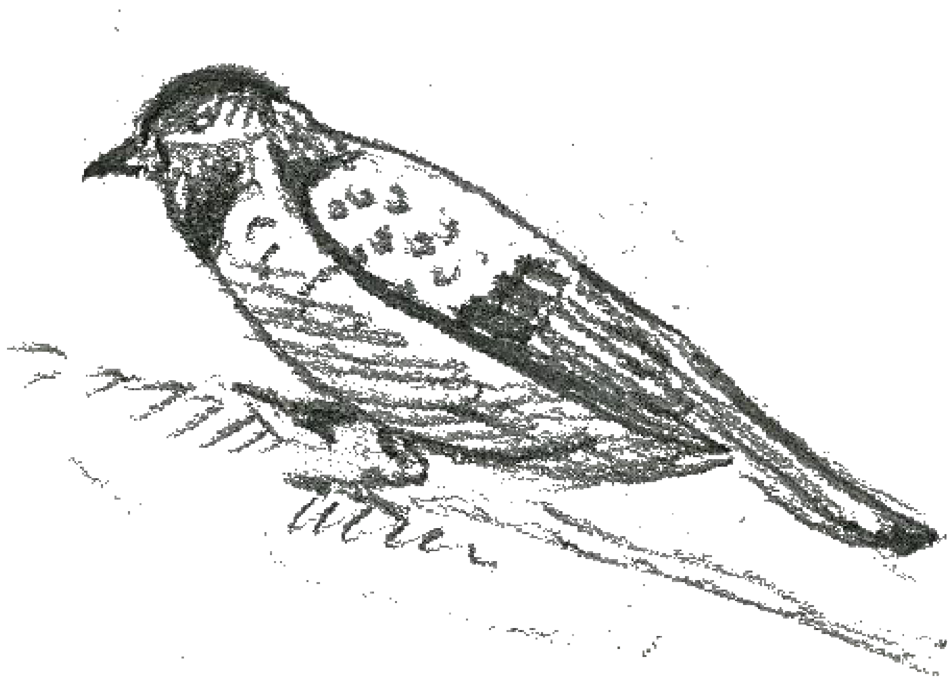

ارزونه:

- زده کوونکو د مختلفو شکلونو له انځورولو څخه څومره اخیستنه کړیده؟
- تناسب په پام کې نیول شوی دی؟

کورنۍ دنده: په خپله خوښه یو رسم وکاږئ او ټولګي ته یې راوړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیارلسم لوست

الوتونکی

موخه: دلاندیني شکل د رنګونو او د هغه د باندنیو کرښو له انځور ولوسره اشنا کیدل.

پوښتنې:

- کوم رنګ مو خوښیږي؟
- په لاندې انځور کې کوم رنګونه وینئ؟

ګرانو ښوونکو!

زده کوونکي په لومړي ګام کې پورتني شکل ته متوجه کړئ چې دوی د شکلونو په تناسب او رنګونو باندې وپوهیږي او هغه په عمل کې پلي کړي.

فعالیتونه:

زده کوونکي دې پورتنی شکل په ځیر وګوري او د هغه دتناسب په نظر کې نیولو سره دې په سکیچ کولو پیل وکړي او بیا دې هغه رنګه کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ارزونه:

- په ځیرکتیا سره سکیچ ترسره شوی دی؟
- رنګونه د شکل په مناسبو ځایونو کې کارول شوي دي؟

کورنۍ دنده: اسان سکیچونه تمرین کړئ او دښوونکي له نظره یې تیر کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوارلسم لوست

لاسي کار

موخه: د لاسي کار دجوړ ولو لپاره د اسکليټ بندۍ دوړ تيا پيدا کول.

پوښتني:

- هغه مواد چې لاسي شی تري جوړيږي نومونه يي واخلئ؟
- د لاسي کار جوړول څه ګټه لري؟

ګران ښوونکی دې:

د لاسي شيانو په جوړ ولو کې زده کوونکو ته پوښتني پيدا کيږي نو دوی ته دې سم ځوابونه ووايي او دوی وهڅوي چې دچاپيريال له ساده موادو څخه ګټه واخلي.
داسکليټ بندۍ په هکله دوی ته لازمه لارښوونه وکړي او بيا دې دوي دخپلو لاسي کارونو رنګه کولو ته وهڅوي!

فعاليت:

زده کوونکي دې تناسب په نظر کې ونيسي او الوتونکي دې اسکليټ بندي کړي.
وروسته دې يې جوړ او رنګه کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ارزونه:

- د شکل تناسب په نظر کې نیول شوی دی؟
- په شکل کې دچاپیریال له ساده موادو څخه ګټه اخیستل شوې ده؟

کورنۍ دنده: له هغو موادو څخه چې ستاسې په چاپیریال کې پیدا کیږي یوالوتونکی مرغه جوړ کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځلسم لوست

د څاروي ککرۍ

موخه: د څارویو د ککرۍ د انځور ولو او له تناسبونو سره د زده کوونکو اشنا کول.

پوښتنې:

- د څارویو په هکله څه معلومات لرئ؟
- د کورنیو څارویو نومونه واخلئ؟

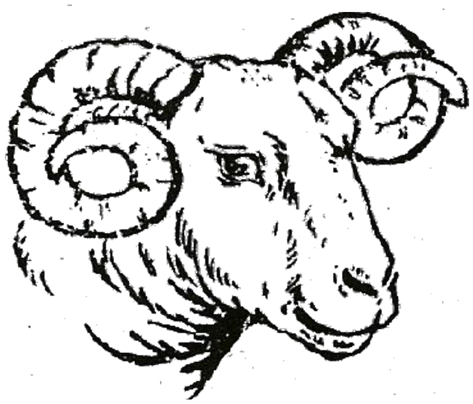

ښاغلو ښوونکو!

زده کوونکو ته دپوښتنو سم ځوابونه ووايئ او د څارویو د ککرۍ دسمو انځور ولو په هکله دوی ته پوره معلومات ورکړئ د هر یو انځور د کتابچی په یوه ګوښه کې اصلاح کړئ!

فعالیت:

زده کوونکي دې له خپلې خوښې سره سم د پنسل په مرسته پورتنی شکل داسې انځور کړي چې تناسبو نه په کې په پام کې نیول شوي وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

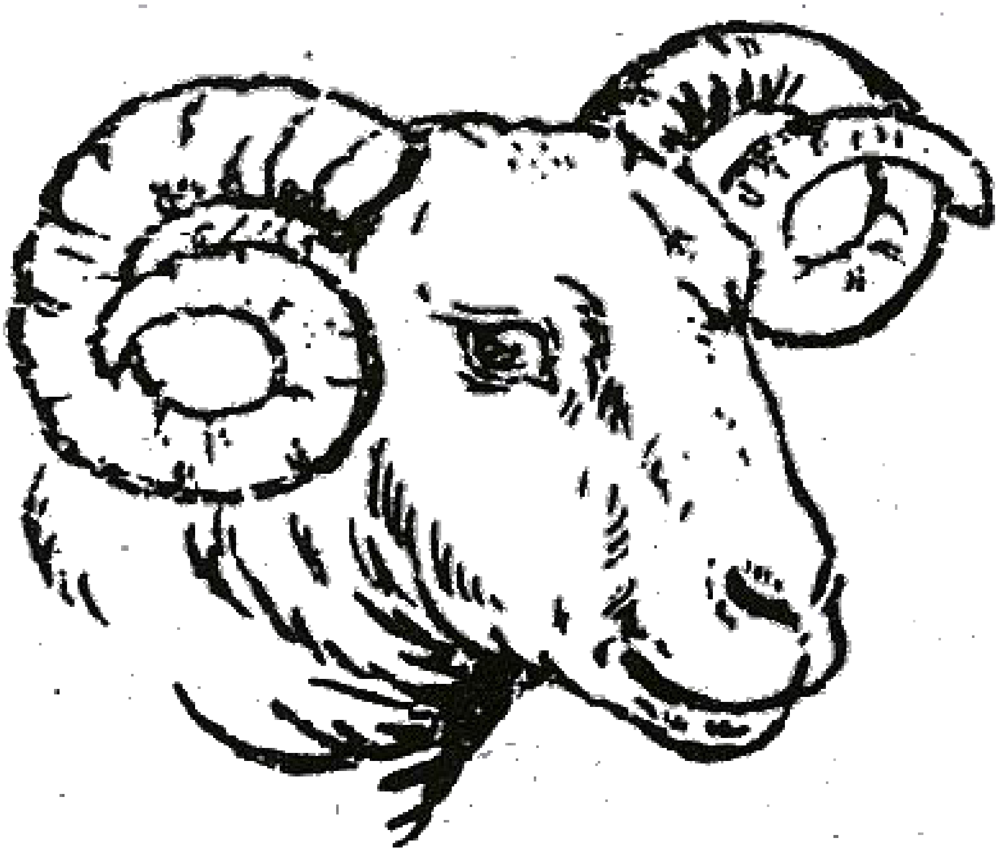

ارزونه:

- د شکل ټاکل او د هغه د انځورولو لارې چارې.
- تناسب په پام کې نیول شوی دی.

کورنۍ دنده: په خپله خوښه یو حیوان انځور کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپاړسم لوست

د آس د ککرۍ حرکتونه

موخه: د حرکت په حال کې د آس دککرۍ له سکیچ کولو سره د زده کوونکو اشنا کول.

پوښتنې:

- آس له کوم ډول حیواناتو څخه دی اوکوم رنګونه په کې لیدل کیږي؟
- آس دخلکو ولې خوښ دی؟

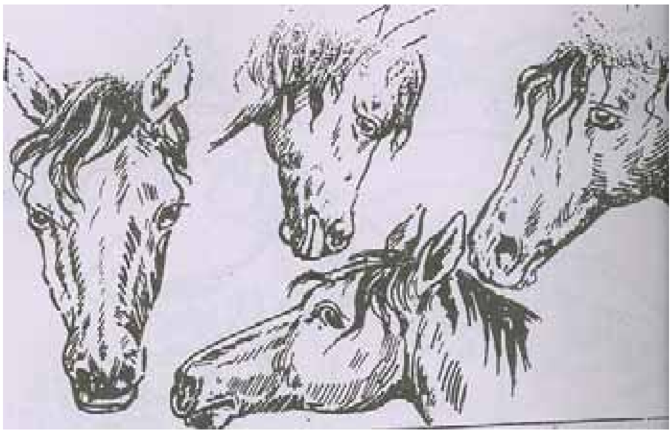

ګرانه ښوونکیه:

زده کوونکي په ډلو وویشه په هره ډله د آس بېل بېل حرکتونه انځور کړه.
تاسې د سیوري او روښنایي په انځورولو کې ورسره لاژمه مرسته وکړئ!

فعالیت:

د آس له حرکتونو څخه یو حرکت انځور او هغه ته پرداز ورکړئ!

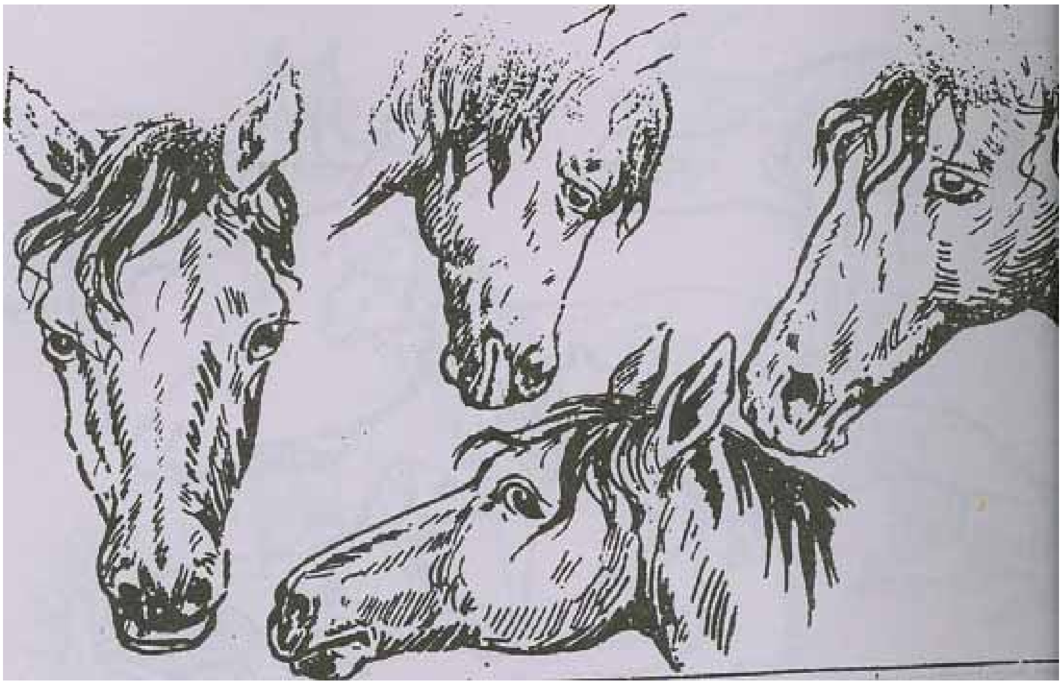

ارزونه:

- سکیچ او حرکتونه په سمه توگه انځور شوي دي؟
- د پردازونو په مرسته سیوری او روښنایي په پام کې نیول شوي دي؟

کورنۍ دنده: په خپله خوښه د آس یو حرکت انځور کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوو لسم لوست

د آس د ککرۍ حرکتونه

موخه: له هغو رنګونو سره اشنا کېدل چې په آس کې تر سترګو کېږي.

پوښتنې:

- د آس په بدن کې کوم کوم رنګونه ښکاري؟
- کوم رنګ آس مو خوښیږي؟

ښاغلي ښوونکي دې:

د آس شکل په زده کوونکو باندې په تتو (خفیفو) خطونو سکیچ کړي. د سکیچ کولو او رنګه کولو په وخت کې دې دوی ته لازمه لارښوونه وکړي.

د سوالونو سم ځوابونه دې دوی ته ووایي.

فعالیت:

زده کوونکي دې لومړی د آس شکل په تتو خطونو سکیچ کړي او بیا دې په رنګه کولو پیل وکړي. هڅه دې وشي چې د پورتني شکل رنګونه پکې وکارول شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ارزونه:

- رنګ ورکول له اصل سره سمون خوري؟
- د رنګونو په ګډولو کې یې څومره مهارت ښودلی دی؟

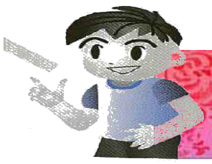

کورنۍ دنده: یو ځل بیا په کور کې آس انځور او رنګه کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتلسم لوست

انګور

موخه: دانګور د وړي له انځور ولو او پرداز ورکولو سره دزده کوونکو اشنا کول.

پوښتنې:

- انګورد هېواد په کومو ځایونوکې پیدا کیږي؟
- څو ډوله انګور پیژنئ؟

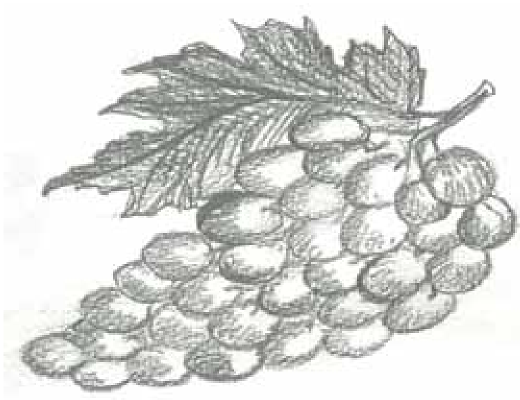

ګران ښوونکی دې:

د انګورو دوړي د سکیچ او پرداز په اړه زده کوونکو ته څرګندونې وکړي. دسیوري او روښنایۍ په انځورولو کې دې اړونده مرسته ور سره وکړي.

فعالیتونه:

لومړی پرپورتني انځور باندني خطونه انځور کړئ او بیا دخپل تصویرسیوري او روښنایي ته په غورېدلی بڼه پرداز ورکړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

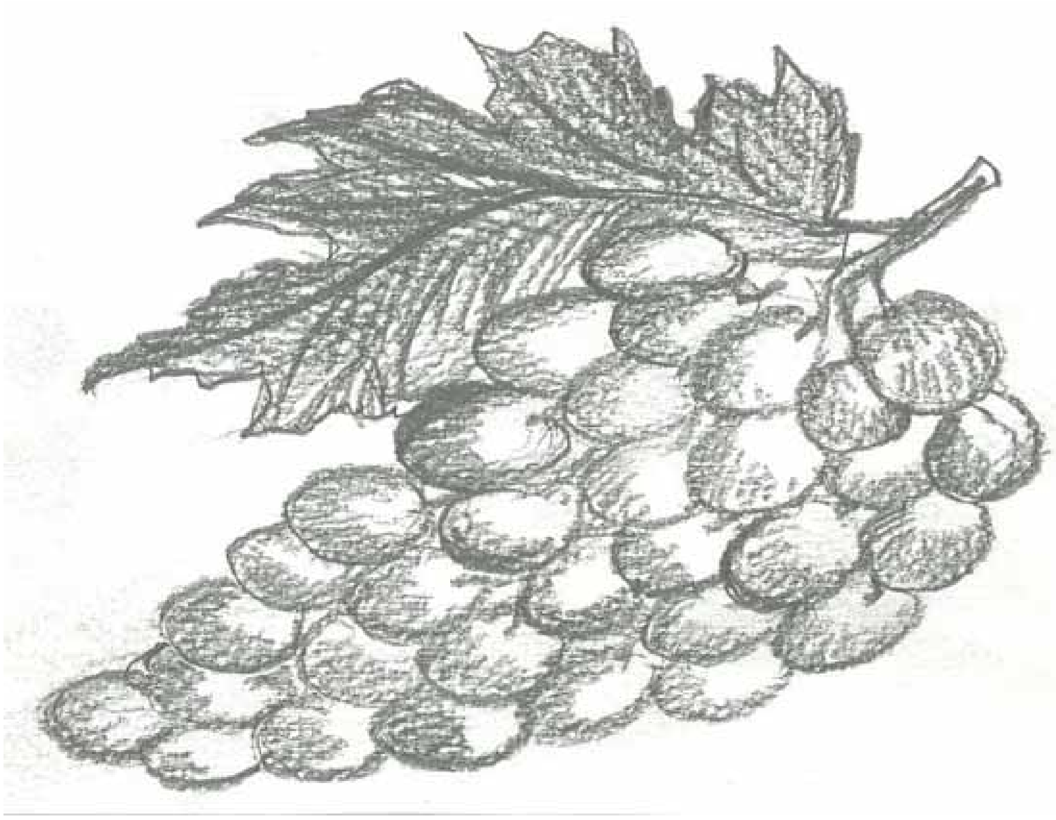

ارزونه:

- له انځور شوي شکل سره مینه.
- د ښوونکي لارښوونه په پام کې نیول شوې ده.

کورنۍ دنده: د انګورو وړې تمرین او پرداز ورکړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

نولسم لوست

انګور

موخه: د انګورو دوړي له رنګونو سره دزده کوونکو اشنا کول.

پوښتنې:

- د رنګ له پلوه موخو ډوله انګور ليدلي دي؟
- د انګورو بېلونه دګران هيواد په کومو ولايتونو کې شته؟

ګرانو ښوونکو!

د انګورو د رنګونو په اړه زده کوونکو ته پوره معلومات ورکړئ!

د دوی کارونه دکتابچې په يوه ځنډه کې سم کړئ!

دپورتنيو پوښتنو ځوابونه په سمه توګه ورته ووايئ او زيارو باسئ چې د دوی ورتيا زياته شي.

فعاليتونه:

زده کوونکي دې په ډلو وويشل شي د انګورو دوړي او دهغې درنګونو په اړه دې خبرې وکړي او وروسته دې په انځورولو بوخت شي. درسمولو او رنګه کولو وروسته دې خپل رسمونه دميز په سر او يا د ټولګي په ديوال وځړوي ترڅو دوی خپل او دنورو رسمونه وګوري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ارزونه:

- زده کوونکي د رنگونو توپیر کولی شي؟
- رنگونه په مناسبو ځایونو کې کارول شوي دي؟

کورنۍ دنده: د انگورو وړی رنګه کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

شلم لوست

پتنګان

موخه: د پتنګانو له انځور ولو او رنګه کولو سره د زده کوونکو اشنا کول.

پوښتنې:

- پتنګان کوم کوم رنګونه لري؟
- کوم رنګ پتنګان مو خوښيږي؟

ښاغلی ښوونکی دې:

لومړی د پتنګ په هکله زده کوونکو ته څرګندونې وکړي. په سکيچ او رنګه کولو کې دې لازمه مرسته ورسره وکړي. زده کوونکو ته دې دنده وسپاري چې له ټولګي څخه دباندې پتنګانو ته په ډېره ځير کتيا سره وګوري.

فعاليت:

زده کوونکي دې په خپله خوښه له پورتنيو شکلونو څخه يو سکيچ جوړ او د ښوونکي په لارښوونه دې يې رنګه کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ارزونه:

- ترکومه بریده پورې رنګونه په مناسبو ځایونو کې کار ول شوي دي.

کورنۍ دنده: یو پتنګ له خټو او یا کاغذ څخه جوړ کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ویشتم لوست

ابتکاري شکلونه

موخه: درنګ، ګوتو او خطونو په واسطه دا بتکاري انځورونوزده کړه.

پوښتنې:

- نوښتګر شکلونه ولې کاروئ؟
- له لاندې شکلوڅخه څه ډول خوند اخلئ؟

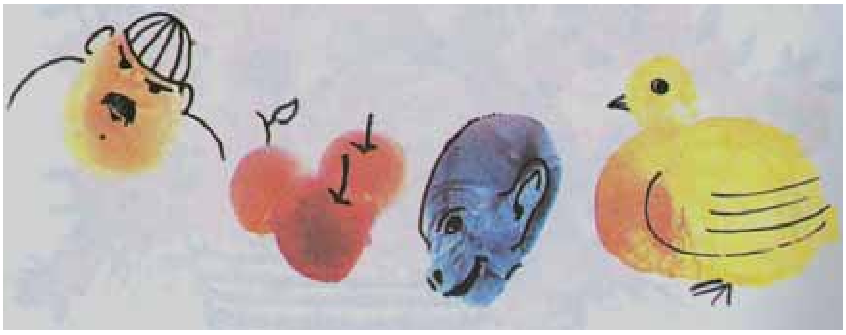

ګران ښوونکی دې:

زده کوونکو ته وواېي چې دکتاب په شکلونو سربیره هغه شکلونه چې له ټولګي څخه د باندې تر سترګو کیږي له هغو څخه هم ګټه واخلي. تر څو د دوی هنري تفکر وهڅول شي.

فعالیت:

زده کوونکي دې پورتني شکلونه انځور کړي. کولی شي چې له ټولګي څخه دباندې شکلونه هم انځور کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

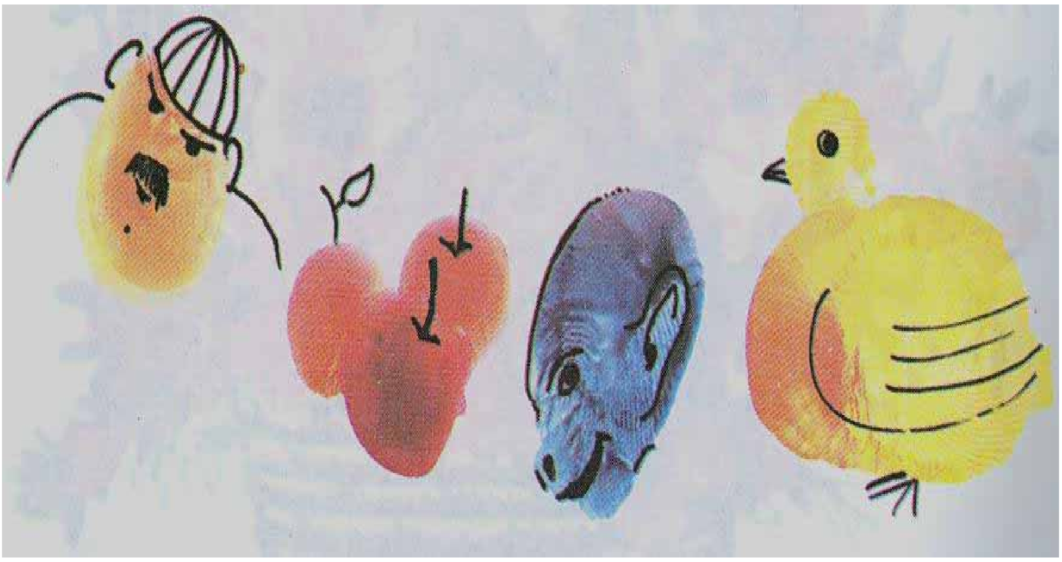

ارزونه:

- په ابتکاري انځورونو کې له خطونو څخه مناسبه ګټه اخيستل شوې ده؟

کورنۍ دنده: يو ابتکاري شکل په خپله خوښه انځور کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه ویشتم لوست

ډیزاین

موخه: د ډیزاینونو په جوړ ولو کې دچاپیریال له ساده مـوادو څخه ګټه اخیستنه اودرنګ له زده کړې سره د زده کوونکو اشنا کیدل.

پوښتنې:

- له خپل چاپیریال څخه د ډیزاینونو د جوړ ولو لپاره څه ډول مواد ټاکئ؟
- تر اوسه مو اسلامي ډیزاینونه لیدلي وو؟

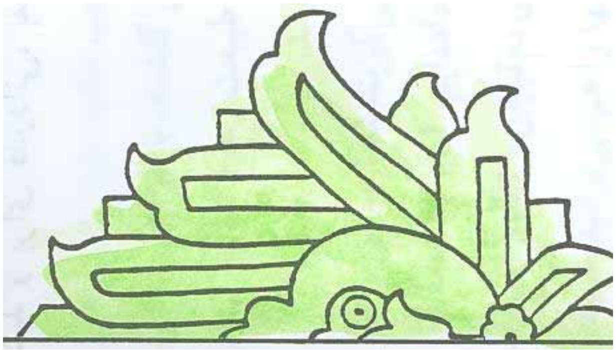

ګرانه ښوونکیه:

زده کوونکو ته سپارښتنه وکړه چې دچاپیریال له ساده موادو څخه ډیزاینونه جوړ کړي او پـه مناسبو ځـایونو کې یې وکـاروي. دوی کـولی شـي چې دونـو د پـاڼو، پنډ کاغذ، دیوالونو، د جوماتونو له مینارو څخه چې د اسلامي دورو ډیزاینونه لري ګټه واخلي !

فعالیت:

زده کوونکي دې سربیره پـه ذکر شوو ډیزاینونو له ټولګي څخه د باندې کله چې کوم ډیـزاین وویـنـی کـولی شـي چـې پـه خپله خوښـه یې انځور کـړي. او دخپلو ټولګیوالو ننداري ته یې وړاندې کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

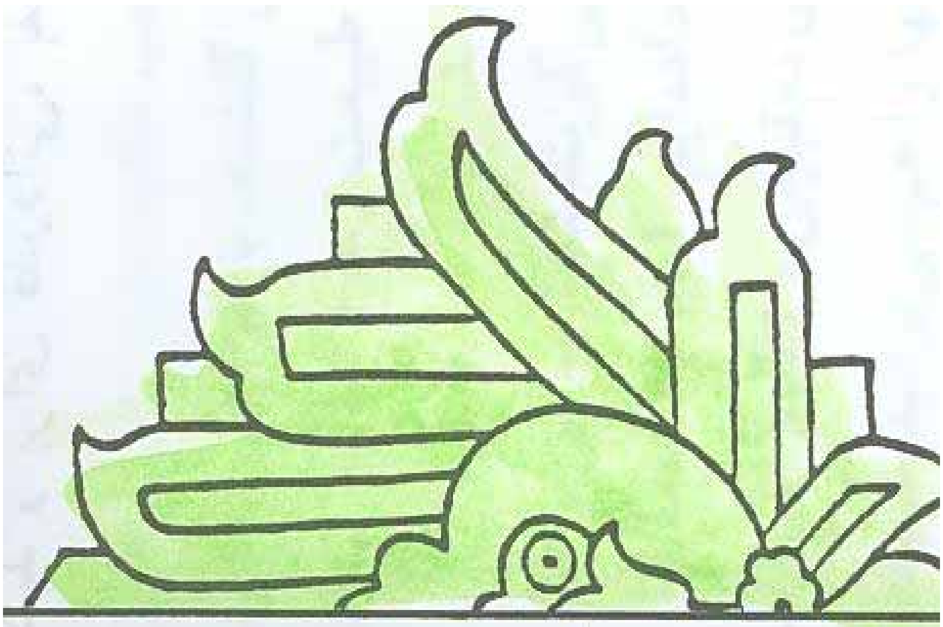

ارزونه:

- له طبیعي موادو څخه څومره ګټه اخېستل شوي ده؟
- مواد په ښه ډول ترتیب او تنظیم شوي دي؟

کورنۍ دنده: یو ډیزاین جوړ کړئ او د ښوونکی له نظره یې تیر کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

درویشتم لوست

ډېزاين

موخه: له طبیعي موادو څخه د ابتکاري ډیزاینونو له جوړولو سره آشنا کېدل.

پوښتنې:

- له کومو طبیعي موادو څخه ډیزاینونه جوړېږي؟
- دڅه شي لپاره فکر کوئ او څه شی جوړول غواړئ؟

ګرانه ښوونکیه:

زده کوونکي وهڅوئ چې د نوښتګرو ډیزاینونو لپاره ډېر فکر وکړي ترڅو دوی هغه شی یا شکل چې په فکر کې یې ګرځي جوړ کړي. تاسې دوی ته لاژمه لارښوونه وکړئ! د دوی انځورونه او یا هغه شی یې چې جوړ کړی دی دزده کوونکو دننداري لپاره په دیوال وځروئ چې د دوی ذهني استعداد وده او پراختیا ومومي.

فعالیت:

کله چې زده کوونکي یو ډیزاین جوړ وی ښایي لومړی ښه فکر وکړي او بیا هغه جوړ کړي. تاسې کولی شئ چې بېل بېل ډیزاینونه انځور کړئ!

ارزونه:

- د یوه ټاکلي شکل د جوړولو لپاره دزده کوونکو د فکر څرنګوالی؟
- له طبیعی موادو څخه سمه ګټه اخیستنه؟

کورنۍ دنده: په خپله خوښه یو شی جوړ کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلورويشتم لوست

ډيزاين

موخه: په ډيزاينونو کې د رنګ له انتخاب او استعمال سره اشناکېدل.

پوښتنې:

- کوم رنګونه موخوښېږي نومونه يې واخلئ؟
- د ډيزاينونو له رنګه کولو څخه څه احساس درته پيداکېږي؟

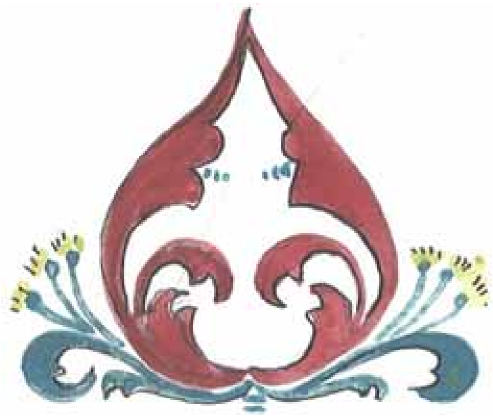

ښاغلي ښوونکي ته:

زيار وباسي چې زده کوونکي په سمه توګه سکيچ کولو او د ډيزاينونو تنظيم کولو ته وهخوي او د دوی رسمونه اصلاح کړي.

فعاليت:

پورتنی شکل سکيچ او رنګه کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

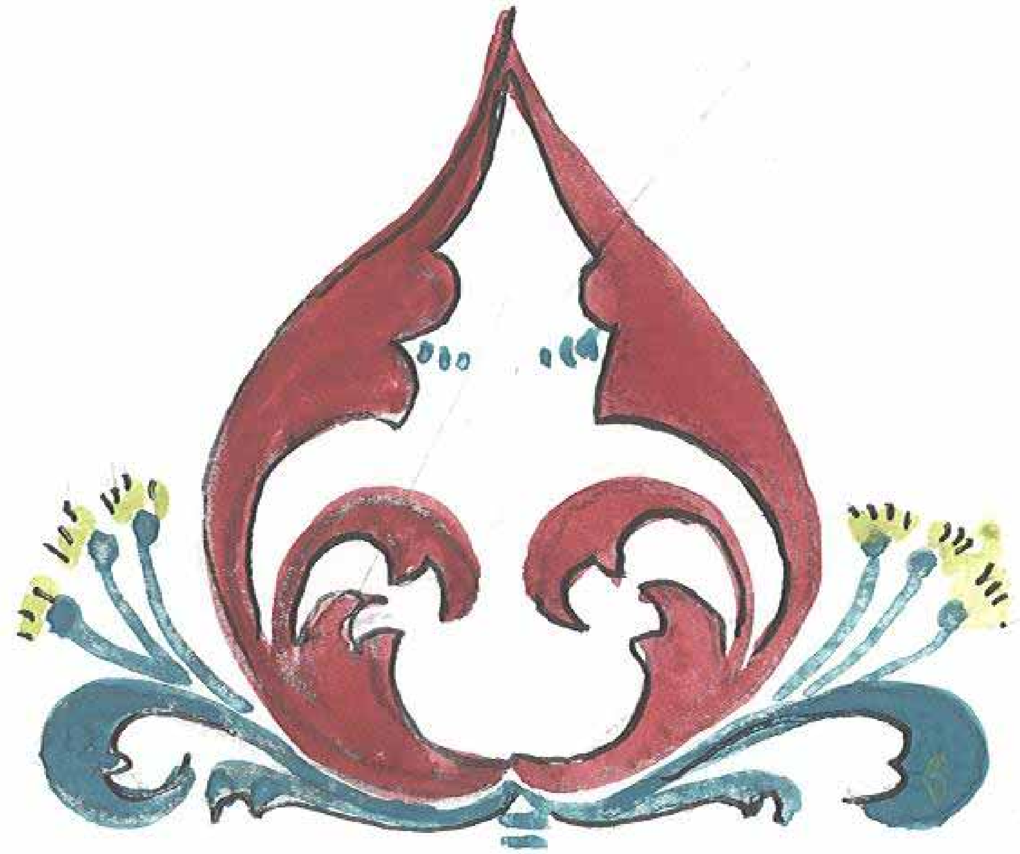

کورنۍ دنده: ډول ډول ډیزاینونه انځور کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځه ویشتم لوست

خیالي انځور

موخه: د خیالي رسمونو او دهغو په اړه له فکر کولو سره اشنا کیدل.

پوښتنې:

- د انځورولو له پاره کوم شکلونه په خیال کې لرئ؟
- د خیالي شکلونو انځورول څه ګټه لري؟

ښاغلی ښوونکی دې!

د خیالي انځورونو په هکله زده کوونکو ته معلومات ورکړي.

دوي دې فکر کولو او د خیالی انځورونو رسمولو ته وهڅوي او د دوی رسمونه دې اصلاح کړئ!

فعالیت:

د ښوونکي لارښوونې په پام کې ونیسئ او له خپل فکر څخه یو شکل ترسیم کړئ!

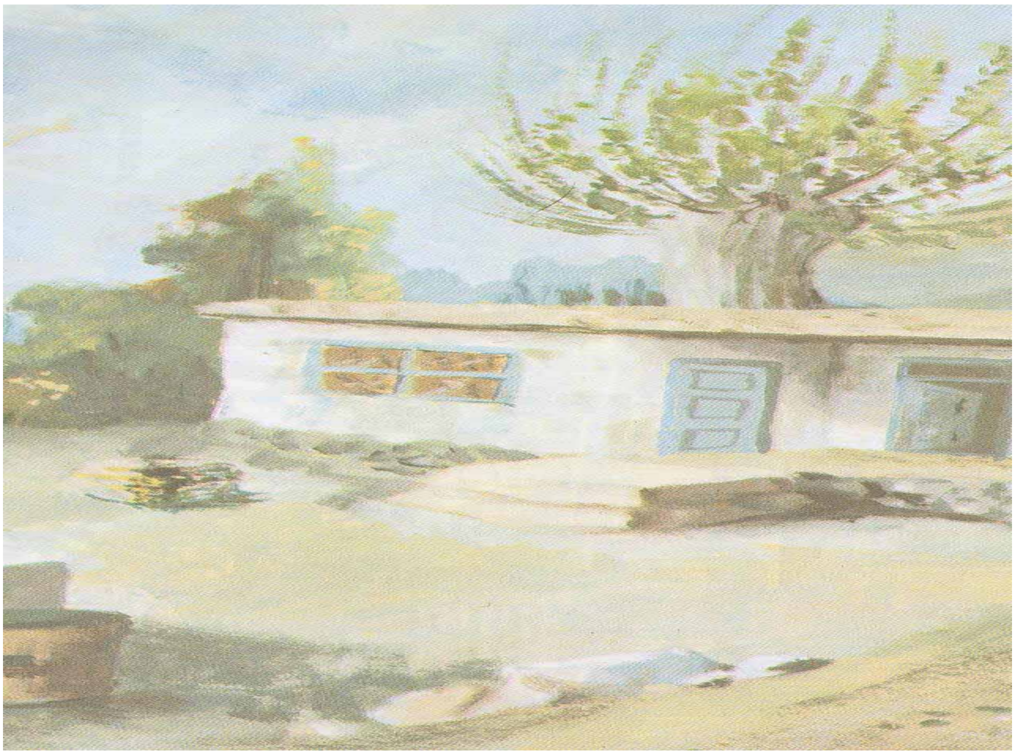

ارزونه:

- د فکر کولو مهارت؟
- د عملي کولو مهارت؟

کورنۍ دنده: نوښتګر رسمونه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږ ویشتم لوست

ابتکاري شکل

موخه: د ابتکاري شکلونو له طرحه کولو سره اشنا کیدل.

پوښتنې:

- کله مو ابتکاري شکلونه جوړ کړي دي؟
- کوم شیان استعدادونو ته وده ورکوي؟

ښاغلیه ښوونکیه:

زده کوونکو ته ور وښیاست چې له طبیعي موادو څخه کوم شیان جوړیدلی شي. تاسو د شکلونو دجوړیدو په وخت کې له دوی سره لازمه مرسته وکړئ او لاندېنی فعالیت په دوی باندې سرته ورسوئ.

فعالیت:

زده کوونکي دې سربیره په پورتني شکل یو بل خیالي شکل له خپل فکر څخه جوړ کړي او خپل کارد‌ي نورو ټولګیوالو ته ور وښیي چې په کارکې د دوی د پرمختګ سبب شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

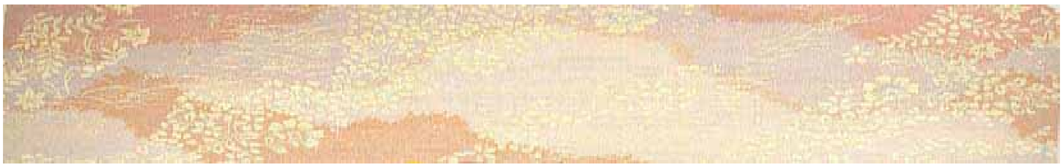

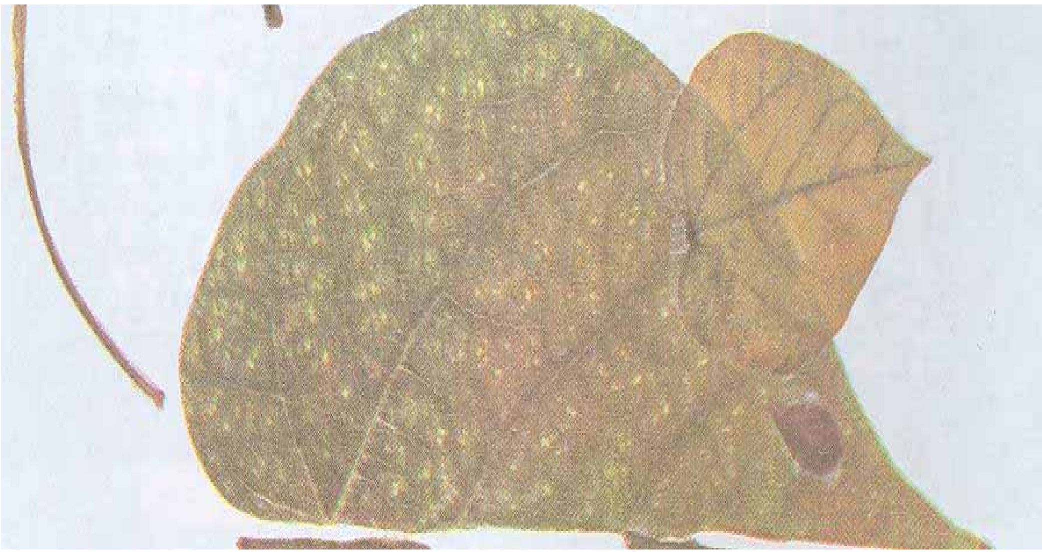

ارزونه:

- له ابتکاري رسمونو څخه مناسبه ګټه اخیستنه؟
- د ابتکاري شکلونو د جوړیدلو توان؟

کورنۍ دنده: ابتکاري شکلونه تمرین کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

اووه ویشتم لوست

ابتکاري شکلونه

موخه: د چاپیر یال له موادو څخه د ابتکاري شکلونو زده کول.

پوښتنې:

- هغه مواد چې ابتکاري شکلونه ترې جوړیدلی شي کوم دي؟
- د چاپیریال له موادو څخه کوم شیان جوړ ولی شئ؟

ګران ښوونکی دې:

د ابتکاري شکلونو په اړه زده کوونکو ته معلومات ورکړي او دوی ته دې سپارښتنه وکړي چې د پورتني شکل په پام کې نیولو سره د چاپیریال له موادو څخه لکه دیوه خود کار قلم دنل په واسطه درنګونو پو کول، په رنګ ککړ شوی تار، پنډ کاغذ، بیاتي کولو او دونو دپاڼو او شاخو څخه یو ابتکاري او هنري اثر جوړ ولی شي.

فعالیت:

زده کوونکي دې پورتنی شکل جوړ کړي او هم دې ددې په څنګ کې یو بل ابتکاری شکل جوړ کړي.

ارزونه:

- د زده کوونکو د ابتکار توان.
- د موادو د پیدا کیدو مهارت.

کورنۍ دنده: یو ابتکاري رسم انځور کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

اته ویشتم لوست

کاغذي ګلونه

موخه: دکاغذي شکلونو له جوړولو سره اشنا کیدل.

پوښتنې:

- له سپینو او رنګه کاغذونو څخه کوم شیان جوړ ولی شئ؟
- د کاغذي شکلونو له جوړیدو څخه څه احساس درته پیدا کیږي؟

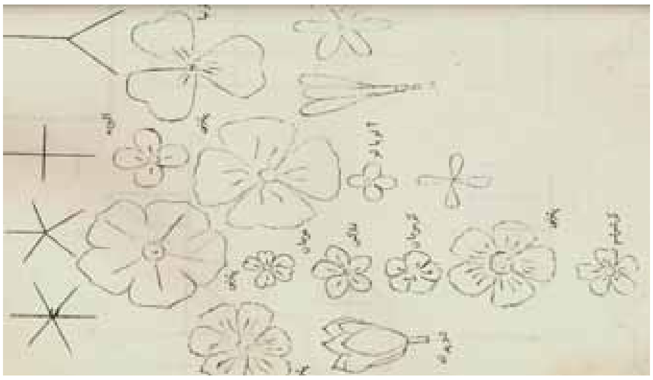

ګران ښوونکی دې:

د کاغذي شکلونو په ټولو پړاوونو زده کوونکي وپوهوي او د شکلونو جوړ ولوته يې وهڅوي ترڅو د هغوی ورتیا وده وکړي.

فعالیت:

د پورته شکل پړاوونه په ځیر سره وګورئ او هغه په ډیر غور سره د ښوونکي د لارښوونې پربنسټ سرته ورسوئ تر څو هغه شکل چې غواړئ لاس ته راشي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

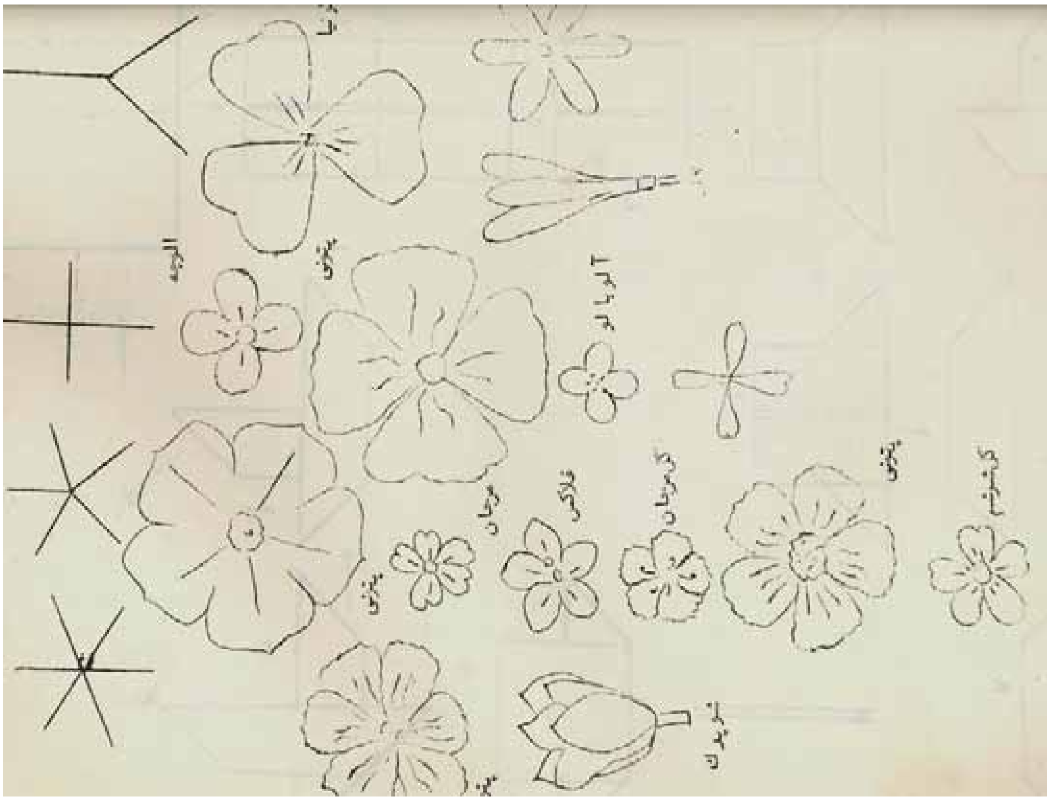

ارزونه:

- دکاغذي شکلونو د جوړيدو په اړه دزده کوونکو استعداد.
- د زده کوونکو کار.

کورنۍ دنده: په کور کې له خپلو لويانو څخه دکاغذي شکلونو په جوړولو کې مرسته وغواړئ!

نه ویشتم لوست

دوه بې طرفه رنګونه

موخه: د دوو بې طرفه رنګونو او دهغو دکارولو سره دزده کوونکو آشنا کول.

پوښتنې:

- په نقاشۍ (انځورګرۍ) کې بې طرفه رنګونه څه دنده لري؟
- بې طرفه رنګونه په طبیعت کې لیدلی شئ؟

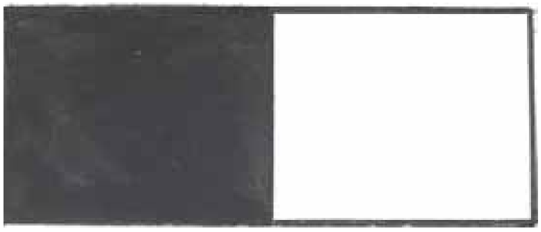

ښاغلی ښوونکی دې !

له هنري پلوه تور او سپین بې طرفه رنګونه دي زده کوونکو ته دغه دوه بې طرفه رنګونه ور وپېژني! بې طرفه رنګونه د سیورې او روښنایۍ په ښودلو کې استعمالیږي یعنې سیورې په تور رنګ او روښنایي په سپین رنګ انځوریږي درسم هغه برخې چې سیورې ولري هغه په تور رنګ او روښنایي په سپین رنګ کار ول کیږي او تاسې یې په پوره شکل کې په اسانۍ سره لیدلی شئ.

فعالیت:

زده کوونکي دې دوه بې طرفه رنګونه په ډیر غور او څیر سره دښوونکی دلار ښوونې اوله پورتني شکل سره سم وکاروي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیرشم لوست

خیالي انځور

موخه: هغه شکلونه چې د زده کوونکو په ذهن کې ګرځي د کاغذ په پاڼه دهغو له انځور ولو سره آشنا کول.

پوښتنې:

- څه ډول فکر کوئ او څه شی انځور وئ؟
- دخیالی شکلونوله جوړېدو وروسته څه احساس درته پیدا کیږي؟

ښاغلی ښوونکی!

زده کوونکي دشکلونو په انځور ولو کې فکر کولو، تکل کولو او نوښت ته وهڅوئ او لازمه لارښوونه ورته وکړئ! دخیالي رسمونو په هکله څه ناڅه معلومات ورکړئ! زیار وباسئ چې په علاقه مندی، سره ذکر شوي کار په عمل کی پلی کړي.

فعالیت:

مخکې له دې چې زده کوونکي شکلونه انځور کړي. څو شیبې دې دهغو په هکله فکر وکړي او بیا دې دهغو په کار کولو لاس پورې کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library